

kunde faa den Renteudbættelse sat noget lavere. Jeg kan tænke mig, at disse 3,24 eller 3,25, som den højtærede Finansminister omtalte, maatte vilde blive for lidt, naar man beregner, at Forslaget gaar ud paa, at de Beløb, der amortiseres af Kommunerne, skal Staten ogsaa indløbe og annullere Obligationer for, og naar den altsaa skal optøbe disse, men ikke kan faa dem til en Kurs af 93 $\frac{1}{4}$, som den har dem til, men skal give Dagens Pris, som allerede er oppe i en Kurs af 96 $\frac{3}{8}$, og mulig om nogle Aar ere naaede til pari — de kunne selvfølgelig ogsaa falde — saa kan jeg godt forstaa, at den højtærede Finansminister har beregnet, at han maa have en noget højere Renteudbættelse for at dække det Tab, der muligt vilde komme ved at indløbe Obligationer, men jeg kan nu ikke tænke mig, at det vil blive saa højt, at det kan beløbe sig til 0,16 pCt. Jeg vil altsaa gerne henstille, om Forslaget paa sin videre Vej kunde blive behandlet saaledes, at man mulig her kunde komme til en lavere Rente, for det bliver alligevel store Kapitaler om Aaret. Jeg havde nu hellere set, at Staten havde laant dem direkte ud til Kommunerne, end at denne laaner til Nationalbanken og denne igen til Kommunerne. Det kan ikke andet end forbyde Laanerne for Debitorerne, naar man skal have en saadan Mellemmand, og det forekommer mig ogsaa, at det herefter bliver Nationalbanken, som paa en Maade tillades at udfribe Skatter hos Kommunerne til Afdrag og Forrentning af disse Laan. Det forekommer mig egentlig, at denne Ret helst maatte blive alene hos Indenrigsministeren, der har den Bemyndigelse. Jeg omtalte altsaa i Begyndelsen, hvad Renter og Afdrag det vilde blive for Kommunerne, og jeg tror, at navnlig de Kommuner, der en Gang have arrangeret sig med Tegning af Rente og Garanti for disse Jærnbaner, ikke ville kunne præstere de ovennævnte Renter og Afdrag. Det stiller sig saaledes, at Renter og Afdrag blive 5,40 pCt. til at begynde med. Det gaar saa efter 5 Aars Forløb ned til 5,06, efter 10 Aars Forløb til 4,72, efter 15 Aars Forløb til 4,38 og efter 20 Aars Forløb til 4,04. Der gaar altsaa 21 Aar hen, inden Ydelsen kommer ned fra 5,40 til 4 pCt. Det er det, jeg tror, at Kommunerne heller ikke ville synes om, at de skulle begynde med en saa høj Ydelse. Jeg vilde derfor, som sagt, finde det meget bedre, hvis man kom tilbage til den nuværende Maade at afdrage og forrente paa, nemlig saaledes, at man gav et bestemt Beløb, indtil det hele var afviklet. Hermed skal jeg tillade mig at anbefale Forslaget.

Korsgaard: Det synes jo, at dette Forslag bliver mødt med, hvad man nok tør kalde almindelig Velvilje. Jeg maa derfor beklage, om jeg med det Par Bemærkninger, jeg agter at gøre, skulde bringe en ringe Misstemning ind i denne sølle Glæde, som synes at omslutte alle Partier i Anledning af dette Lovforslag. Uigefra det ærede Medlem yderst til højre, det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen) og saa langt over som til Ringkøbing har man hørt ærede Medlemmer — ikke at tale om det ærede Medlem fra Aalborg (Bramsen) — udtale deres Glæde over dette Forslag. I Hovedsagen vil jeg indrømme, at der jo vel ikke er andet at gøre end at tage imod det og stemme for det; men jeg skal tilstaa, at det for mit Vedkommende dog er med nogle Betænklichkeiten. Der er jo altsaa her Spørgsmaal om at anvende en Del af de Penge, som man fik tilovers ved det noksom befendte Statslaan. Jeg maa meget stærkt beklage, at man ikke har kunnet finde bedre Anvendelse for de Penge og navnlig bedre i den Forstand, at de virkelig vare blevne til en almindelig Vættelse for Kommunerne. I den Henseende maa jeg være enig med det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen); han har utvivlsomt Ret i — og jeg tror, at det maa fremhæves meget stærkt — at det er en ejendommelig Maade at hjælpe Kommunerne paa, at man saaledes begunstiger en enkelt lille Kreds af Kommuner til Skade for andre eller i alt Fald saaledes, at sikkert nok Størstedelen af Landets Kommuner ingen Part faa i den Begunstigelse, som her vises. Dette synes mig meget uheldigt. Men endnu uheldigere end dette er, at man nu her saaledes ganste en passant, ganste i Forbigaaende vil løse et saa stort Spørgsmaal som dette: hvor vidt vore private Jærnbaner herefter skulle vedblive at være Privatbaner eller i Realiteten skulle gaa over til at blive Statsbaner. Thi naar man stryger alle Omsvøb til Side, er det dog den reelle Mening af dette Forslag, at Statskassen ikke alene skal — saaledes som det blev vedtaget ved Loven i Fjor — hde Halvdelen af Anlægsudgifterne ved private Jærnbaner, men den skal ogsaa efter den Anvisning, der gives ved dette Forslag, sørge for Tilvejebringelsen af Resten af Pengene, nemlig de Laan, som Kommunerne behøve. Jeg ser saa ikke, hvorfor man vil benytte disse mange Omsvøb. Det synes, som om den højtærede Finansminister har en Tilbøjelighed for Omsvøb, naar man vil gaa til en saadan Ordning som den, at Staten faktisk overtager hele Risikoen ved Anlæget af